

Yeni-Liberalizm, Eski-Sendikacılık

Koray Çalışkan

koray.caliskan@boun.edu.tr

Gdansk’da 9-11 Kasım 2007 tarihlerinde düzenlenen “Örgütlenmede Yeni Stratejiler” atölyesine Türkiye dahil dokuz Avrupa ülkesi katıldı. Son 17 yıl içinde Avrupa’nın nerdeyse her yerinde sendikalar küçülme içindeler. Bunu fark eden sendikalar bizde Arzu Çerkezoğlu’nun başkanı olduğu Dev Sağlık-İş’in yaptığı gibi, en büyük güçlerini örgütlenmeye harcamaya karar verdiler. Durumun ciddiyetinin herkes farkında.

Toplantı sırasında üç ara atölye yapıldı. İlk atölyede 25 katılımcı dört gruba ayrıldı. Ortak bir soruyu yanıtlamaya çalışacaklardı: Eksik olan ne? Her grup ayrı odalarda bu meseleyi tartıştı. Üç ana sorun belirledi. Ayrı memleketlerden gelen insanların ayrı dillerde, ayrı odalarda aynı yanıtlara ulaştıkları ortaya çıktı.

Gdanks Tersanesi Önündeki İşçi Heykeli, Polonya



BİR: ÖRGÜTLENMEYE DAİR FARKINDALIK

Almanya Ver.di’den Werner’e, Ver.di Kampus’den Juri’ye, Avusturya ÖGB’den Hannes ve Birgit’e, Polonya OPZZ’den Zenon’a, Solidarność’den Mariuzs’a, Slovenya ZSSS’den

Gregor'a, İngiltere TUC'dan Tom'a göre örgütlenmeye dair farkındalığımız düşük. Neo-Liberal dönemde uygulanması gereken örgütlenme stratejileri farklı olmak zorunda. Sendikaların hatası sermayedarların değişen stratejilerine, sendikaların eskiden işe yarayan yollarla yanıt bulmaya çalışmaları. Yani yeni-liberalizme eski-sendikalizmle yanıt vermeleri. Yapılması gereken ulusaşırı bir yeni-sendikacılık için örgütlenme stratejisi geliştirmek.

İKİ: ÖRGÜTLENME KAYNAKLARI

Burjuvazi bilimsel tekniklerle emekçileri kontrol ediyor. Biz babadan kalma yollarla muktedirin karşısına çıkıyoruz. Babadan kalma yolların hepsini değiştirelim demek yanlış olur. Çoğunluğu çok etkili. Ama hepsini aynen kullanmak olmaz. Çünkü burjuvazinin malları babadan kalma, ama kullandıkları yollar yeni.

Bunu farkedenden sendikalar emek enstitüleri kuruyor, farklı örgütlenme stratejilerinin etkilerini çalışılıyor. Almanya Ver.di nin Emek Kampüsü ve İngiltere TUC'un Örgütlenme Akademisi değişen emekçi ve çalışma alanlarına hassas, dinamik ve esnek bir örgütlenme okulu kurmuş durumda. Yeni-liberal politikaları sekteye uğrattıkları örgütlenme ve sendikacılık teknolojileri araştırıyor, deniyor, öğretiyor. Bunun için örgütlenmeye ciddi bir kaynak ayrılması gerekiyor. Zaman olarak, para olarak, ve emek olarak. Yoksa sendikaların emeği boşa gidiyor.

ÜÇ: ÖRGÜTLENME TAKIMLARI

Örgütlenme teker teker bireylerin yaptığı bir şey değil. Atölye serisinin katılımcıları üçüncü önemli sorun olarak iyi eğitilmiş ve bütün işi bu olan örgütçü takımlarının olmamasını bir sorun olarak görüyor. Benim çalıştığım örgütlenme kampanyasının en zayıf halkası da bu. Bir hafta çalışıyoruz, ikinci hafta çoğumuz gündelik hayhuya dalıyoruz. İş aksıyor, emekçiler dağılıyor, sendika zayıflıyor.

TÜRKİYE EMEK AKADEMİSİ

Avrupa'da dile getirilen bu sorunlar Türkiye'de de hissediliyor. Neoliberalizm yüzünden örgütlenemiyoruz lafı çok doğru değil. "Neoliberalizmi altedecek örgütlenme stratejilerini bilmiyoruz" lafı daha doğru. Katalan sendikacı Pere Beneyto'nun gösterdiğine göre Neoliberalizm gibi yapısal etkiler üye kaybının en fazla %40'ını açıklıyor. Gerisi yapısal değil. Yanıtın kalanı bizde. Yapılacak iki şey var. 1. Örgütlenme stratejilerimizi belirlemek. 2. Türkiye Emek Akademisi'nin kurulması için konferanslar düzeyinde ilk adımları atmak.

Çeyrek yüzyıl sonrasını düşünmeliyiz, yarını değil. Aksi takdirde Eski Lenin Tersanesinin önüne dikilen ve Solidornoş'un uzlaşmacı neo-liberal halini anımsatan, Tanrı'ya yakarır gibi yapıp, kendisini burjuvazinin fiskelerinden sakınmaya çalışan çelimsiz işçi heykeline döneriz. Yukarıdaki fotaftaki heykel kötü sendikacılığın bugününü anımsatıyor. İç sıkıcı ama gerekli bir heykel.